

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 23-06-2025

Αριθ. Πρωτ. : 48360 - 23-06-2025

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**
Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων
Έρευνας και Καινοτομίας
Τμήμα Γ' Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 14-18
Ταχ. Κώδικας : 115 27, Αθήνα
Πληροφορίες : Θεώνη Σοφianoπούλου
Τηλέφωνο : 2131300160
Email : tsof@gsrt.gr

ΘΕΜΑ: Δεύτερη / 2^η τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΓΕΚ 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφασης με θέμα: «Πρόσκληση προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το συμψηφισμό αυτόματης επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης κατ' εφαρμογήν της υπό στοιχεία Γ.Π. Β1Β2/53000/ 23.10.2023 (Β' 6120) Κοινής Υπουργικής Απόφασης/ ΚΥΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) για τα έτη 2024-2025».

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Έχοντας υπ' όψιν:

Τις διατάξεις:

1. του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α'98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α'133),
2. του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α'133) όπως ισχύει,
3. του ν. 4738/2020 και ειδικά το Κεφάλαιο Ε' για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next

Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility - Ταμείο Ανάκαμψης) (Α' 207),

4. του ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135),

5. του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (Α' 130),

6. των άρθρων 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης,

7. του ν. 4772/2021 (Α' 17) και ειδικά το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης»,

8. του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15),

9. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων.» (Α' 130),

10. του π.δ. 29/2025 «Διορισμός Υφυπουργού Ανάπτυξης.» (Α' 47),

11. της υπ' αριθμ. 31498/23.4.2025 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Σταύρο Καλαφάτη» (Β' 1976),

12. της υπ' αριθμ. 61178/ 31.07.2024 Απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης με θέμα: «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.» (Υ.Ο.Δ.Δ. 801),

13. της με αριθμ. Πρ. 123476/04.12.2019 Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Μεταβίβαση εξουσίας υπογραφής «Με εντολή υπουργού» ή «Με εντολή Υφυπουργού» στο Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Β' 4452),

14. της υπ' αρ. 109343/12/29.6.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών «Κριτήρια χαρακτηρισμού δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας των επιχειρήσεων» (Β' 2351), όπως ισχύει,

15. της υπό στοιχεία Γ.Π. Β1 Β2/53000/11.10.2023 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα: «Διαδικασία, όροι και προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής clawback με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής περιόδου 2024-2025» (Β' 6120),
16. της υπ' αριθμ. Β1β,Β2/οικ. 60165 / 21.11.2024 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα: «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΓΠ.Β1 Β2/53000/ 11.10.2023 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία, όροι και προϋποθέσεις συμψηφισμού αυτόματης επιστροφής clawback με ποσοστά επί των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και των δαπανών επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης προϊόντων ή υπηρεσιών ή γραμμών παραγωγής περιόδου 2024-2025 (Β' 6120)» (Β' 6443),
17. του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17),
18. του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1),
19. του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1),
20. του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») (Ο.Ι.ΕΕ L 187 της 26.6.2014) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
21. της υπ' αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»),
22. της από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του Σ.Α.Α. για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1),
23. της υπ' αριθ. C (2022) 5087 final/14-07-2022 απόφασης της ΕΕ με θέμα «State aid SA.103501 (2022/N) – Greece Amendment to the Regional aid map for Greece (1 January 2022 – 31 December 2027) - increased aid intensities for territories identified for support from the JTF»,

24. της υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) υπουργικής απόφασης με θέμα: «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 52415 ΕΞ2022/15.04.2022 (ΦΕΚ Β' 1927), 188159 ΕΞ2022/21.12.2022 (ΦΕΚ Β' 6973) και 66734 ΕΞ2024/14.05.2024 (ΦΕΚ Β' 2786) όμοιες αποφάσεις,
25. της Απόφασης υπ' αριθμ. 119138/28.09.2021 (Β' 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών,
26. της υπ' αριθμ. 156434 ΕΞ 2021/ 08.12.2021 (ΑΔΑ: 9ΞΣ7Η-11Π) Απόφασης Ένταξης του Έργου «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Next Generation EU, όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 70310 ΕΞ 2023 / 05.05.2023 (ΑΔΑ: ΨΣΩΓΗ-ΚΨΔ) και 161397 ΕΞ 2024/01.11.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΦ2Η-Ζ4Τ) όμοιες αποφάσεις,
27. της υπ' αριθμ. πρωτ. ΓΓΕΚ 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφασης με θέμα: «Πρόσκληση προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το συμψηφισμό αυτόματης επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης κατ' εφαρμογήν της υπό στοιχεία Γ.Π. Β1Β2/53000/ 23.10.2023 (Β' 6120) Κοινής Υπουργικής Απόφασης/ ΚΥΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) για τα έτη 2024-2025», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1773 – 10-01-2025 (ΑΔΑ: ΨΞΟΓ46ΝΛΣΞ-ΒΔΦ) όμοια απόφαση.
28. Του υπ' αριθμ. πρωτ. 34463/ 05-06-2025 εισερχομένου εγγράφου του Υπουργού Υγείας με θέμα: «Αίτημα παράτασης της ημερομηνίας λήξης των έργων της δεύτερης / 2ης πρόσκλησης στο πλαίσιο της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266), περιόδου 2024-2025.»

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την δεύτερη / 2^η τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφασης με θέμα: «Πρόσκληση προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το συμψηφισμό αυτόματης επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης κατ' εφαρμογήν της υπό στοιχεία Γ.Π. Β1Β2/53000/ 23.10.2023 (Β' 6120) Κοινής Υπουργικής Απόφασης/ ΚΥΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK &

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) για τα έτη 2024-2025», όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. 1773 – 10-01-2025 (ΑΔΑ: ΨΞΟΓ46ΝΛΣΞ-ΒΔΦ) όμοια απόφαση, ως κάτωθι:

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των ενταγμένων έργων της ως άνω Δράσης παρατείνεται κατά **δύο / 2 μήνες**, ήτοι ορίζεται ως νέα ημερομηνία λήξης τους η **28^η.02.2026**.

Διευκρινίζονται τα εξής:

α) οι δικαιούχοι οι οποίοι επιθυμούν να κάνουν χρήση της παράτασης, υποχρεούνται να υποβάλουν μέσω του ΠΣΚΕ, αίτημα τροποποίησης με καταλλήλως διαμορφωμένο το τεχνικό παράρτημα των έργων Ε&Α ή / και των επενδυτικών σχεδίων τους, βάσει των προβλεπομένων στην ενότητα 12 «Τροποποιήσεις» της υπ' αριθμ. πρωτ. 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφασης πρόσκλησης της Δράσης όπως ισχύει,

β) οι δικαιούχοι δεν κωλύονται να ολοκληρώσουν το / τα έργο/α Ε&Α ή / και το / τα επενδυτικό/ά σχέδιο/α εντός του αρχικού χρονοδιαγράμματος ή σε διάστημα βραχύτερο του πρόσθετου χρονικού διαστήματος,

γ) Βάσει των ανωτέρω:

Ως ημερομηνία λήξης των έργων ορίζεται η **28η Φεβρουαρίου 2026**.

Οι σχετικές δαπάνες οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων πρέπει να έχουν εκδοθεί το αργότερο έως την ως άνω ημερομηνία λήξης και εξοφληθεί έως την ημερομηνία ελέγχου από τον ορκωτό λογιστή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ της απόφασης πρόσκλησης της Δράσης, όπως ισχύει.

Οι δικαιούχοι πρέπει να υποβάλουν στο ΠΣΚΕ το αίτημα τελικής πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του έργου, **το αργότερο έως 31.03.2026**.

2. Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αριθμ. πρωτ. 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφαση με θέμα: «Πρόσκληση προς δικαιούχους επιχειρήσεις για το συμψηφισμό αυτόματης επιστροφής φαρμακευτικής δαπάνης κατ' εφαρμογήν της υπό στοιχεία Γ.Π. Β1Β2/53000/ 23.10.2023 (Β' 6120) Κοινής Υπουργικής Απόφασης/ ΚΥΑ στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) για τα έτη 2024-2025», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1773 – 10-01-2025 (ΑΔΑ: ΨΞΟΓ46ΝΛΣΞ-ΒΔΦ) όμοια απόφαση.

3. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr> της ΓΤΕΚ <https://gsri.gov.gr>

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ &
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΑΪΤΑΝΗΣ

Συνημμένως:

- Η υπ' αριθμ. πρωτ. 29276/10.04.2024 (ΑΔΑ: 9ΔΟΠ46ΝΛΣΞ-Ξ2Φ) απόφαση πρόσκλησης και η τροποποίηση αυτής

Εσωτ. Διανομή:

- Υπουργός Ανάπτυξης (Γραμματεία)
- Υφυπουργός Ανάπτυξης (Γραμματεία)
- Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας (Γραμματεία)
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (Γραμματεία)

Κοινοποίηση:

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γρ. Αν. Υπουργού
- Υπουργείο Υγείας
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ)
- ΕΥΚΕ & ΚΕΜΚΕ